S. S. YERMOLENKO

O.O.Potebnia Institute of linguistics, National Academy of Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine

Email: signum70.1@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1340-0444>

EPONYMY AND DISCURSIVE-FUNCTIONAL CONTEXT

In this paper, which continues the series of his previous publications on theoretical and methodological issues in eponymy research, the author argues for the feasibility of the expansion of his three-component parametric model for description and analysis of this class of linguistic entities by adding to its three principal components, relating to the three parts of eponymic derivational relationship, a fourth part dealing with eponymy's discursive-functional context. It is the author's contention that the relationship between an eponym and the linguistic and extralinguistic cognitive-communicative environment in which it comes to being and/or occurs is the essential, intrinsic and crucial, rather than fortuitous and inconsequential, feature of the former, which therefore should be taken into account in in-depth research. Accordingly, an initial discursive parameter in this research should be tracing down the occurrence of eponyms in various types of discourse distinguished by their cognitive and communicative-functional characteristics, and so identifying items bound to such varieties as different from general-purpose ones. Next comes finding out the nature of relationship between a discourse variety and an eponym co-occurring in it, in particular, the influence of the former on the semantic and functional, and also, possibly, formal characteristics of the latter. An important eventuality that a comprehensive and inclusive eponymy description model should consider is the hierarchy of an eponym's possible discursive contexts, i.e. the possibility of its use in a discourse type other than its original one. Regarding this, the author introduces the concept of inter- and intralinguistic contacts of discourses as linguistic-cultural modes as a framework in which discursive transpositions of eponyms should be elucidated, as well as such instances, in which an underlying proper noun is employed to coin an eponymic entity designed for the use in the discursive-functional environment other than its own. The author illustrated his theses with instances drawn from Ukrainian as well as some other languages, and in these, from the scientific, ideological, folklore, religious, mythological, folk, and everyday discursive varieties.

Key words: eponym, discursive-functional variety, communicative-epistemic orientation, proper name, appellative name

The subject matter of this paper is relations between eponyms and the communicative-functional orientation of discourse in which they emerge and / or occur. The paper continues the series of my publications (see [Yermolenko 2018; Yermolenko 2018a; Yermolenko 2018b; Yermolenko, Zymovets 2018; Yermolenko 2020]), which started in 2018 with an article containing a parametric model for linguistic-cultural description and analysis of eponymy. It will be noted that I use

Zhaivoronok V. V. (2007). *Ukrainska etnolinhvistyka. Narysy*. Kyiv: Dovira. [In Ukrainian].
Zhaivoronok V. V. (2018). *Antolohiia znakiv ukrainskoi etnokultury*. Kyiv: Naukova dumka. [In Ukrainian].

С. С. ЄРМОЛЕНКО

Інститут ім. О. О. Потебні НАН України
м. Київ, Україна
Електронна пошта: signum70.1@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1340-0444>

ЕПОНІМІЯ І ДИСКУРСИВНО-ФУНКЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ

У статті, яка продовжує серію публікацій, присвячених теоретичним і методологічним питанням дослідження епонімії, розглянуто доцільність розширення авторської параметричної моделі опису й аналізу цього класу мовних одиниць шляхом додання до трьох її основних компонентів, пов'язаних відповідно з трьома частинами епонімічного дериваційного зв'язку, четвертого компонента, який стосується дискурсивно-функційного контексту. Автор доводить, що відношення між епонімом і мовним та позамовним когнітивно-комунікативним довкіллям, у якому епонім виникає і/чи функціонує, становить не випадкову і поверхову, а істотну і невід'ємну рису епонімії, яку через це слід урахувувати у поглиблених студіях цього явища. Відповідно вихідним дискурсивним параметром таких студій має бути відслідковування функціонування епонімів у різних дискурсивних різновидах, які відмінні за своїми когнітивними і комунікативно-функційними характеристиками, що у свою чергу дозволяє провести розрізнення дискурсивно маркованих і немаркованих епонімів. Подальшим кроком є з'ясування природи відношення між дискурсивним різновидом і співвідносним з ним епонімом, зокрема встановлення впливу дискурсу на семантичні й функційні, можливо, також і формальні властивості останнього. Важливо, щоб репрезентативна модель опису епонімії враховувала можливу ієрархію дискурсивних контекстів, тобто можливості функціонування епоніма у вторинному для нього дискурсивному середовищі. У цьому аспекті запроваджено концепцію між- і внутрішньомовних контактів дискурсивних різновидів (тобто мовно-культурних кодів) як інструмент для висвітлення дискурсивних транспозицій епонімів, а також випадків, коли твірне власне ім'я використовується для створення епоніма, призначеного для використання в іншому, ніж у нього, дискурсивно-функційному середовищі. Авторські положення проілюстровано матеріалом, узятим з української та інших мов, а в їхніх межах — з дискурсивних різновидів, пов'язаних з мовою науки, ідеології, фольклору, релігії, міфології, а також з традиційним (народним) і повсякденно-побутовим дискурсом.

Ключові слова: епонім, дискурсивно-функційний різновид, комунікативно-епістемічне спрямування, власне ім'я, апелятив.

Дата надходження до редакції — 20.02.2021

Дата затвердження редакцією — 25.02.2021